

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

**ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ І СОЦІОЛОГІЇ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ**



*Присвячено 215-річчю заснування
ХНПУ імені Г.С. Сковороди*

**СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ
В РІЗНИХ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЯХ**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
22 ЛИСТОПАДА 2019 РОКУ**

ХАРКІВ – 2019

УДК 37.015.31:316.42
ББК 74.60
С91

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол № 6 від 05.11.2019 р.).

Сучасні реалії та перспективи соціального виховання особистості в різних соціальних інституціях: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Харків, 22 листопада 2019 р. / за ред. М.П. Васильєвої. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2019. 145 с.

Збірка містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої сучасним проблемам професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної галузі, реаліям і тенденціям розвитку професійної діяльності фахівців соціальних інституцій з вирішення актуальних проблем соціальної роботи.

Матеріали представляють інтерес для науковців і практиків у галузі соціальної і соціально-педагогічної діяльності, науковців-початківців (здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів спеціальності «Соціальна робота») й практиків – фахівців соціальних інституцій.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019.

© Кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки, 2019.

© Васильєва М.П., 2019.

Гольфєред Т.Г. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД БАГАТОДІТНИХ СІМЕЙ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	53
Дерев'янюк Г.О. ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	54
Довбня О.В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ПРОФІЛАКТИКИ БУЛІНГУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ.....	55
Збаранська Д.В. СУТЬ, ОСОБЛИВОСТІ ТА НАСЛІДКИ БУЛІНГУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ....	56
Коломієць Т.О. АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	57
Криворотько К.А. ЗМІСТ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА У ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	58
Куряча С.В. ПРОФІЛАКТИКА БУЛІНГУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	60
Ларіна Е.Г. СТРУКТУРА ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ.....	61
Літвиненко Ю.С. АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДО ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ.....	62
Павлюченко С.Ю. ДО ПРОБЛЕМИ НАРКОЗАЛЕЖНОСТІ ПІДЛІТКІВ.....	63
Пластун Т.І. АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ-СИРІТ В УМОВАХ ПРИЙОМНОЇ СІМ'Ї.....	64
Попова В.В. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ПРОФІЛАКТИКИ ДЕЗАДАПТАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ЗАКЛАДАХ.....	65
Сєх М.І. ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЄВОЇ ПЛАТФОРМИ «ЗДОРОВЕНЬКІ БУЛИ» В ПРОЕКТІ «ДОМАШНЯ ОПІКА» БО «БФ «КАРІТАС ХАРКІВ».....	66
Скляниченко М.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗМІСТОВНОГО ДОЗВІЛЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ.....	67
Тепляк А.М. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ.....	68
Шерстньова М.С. АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НАРКОЗАЛЕЖНОЇ МОЛОДІ.....	69
Статті здобувачів вищої освіти.....	71

ціннісно-орієнтаційної системи життя підлітків без надмірного та негативного проведення часу з комп'ютерною технікою. На цьому етапі відбувається оцінка ефективності технології профілактики, вносяться пропозиції щодо корекції складу комплексної програми та технології, її змісту, форм проведення заходів тощо.

Таким чином, комплексна програма соціально-педагогічної діяльності з профілактики комп'ютерної адикції старших підлітків у закладі загальної середньої освіти знаходиться на стадії розробки й має ґрунтуватися на різноманітних формах та методах роботи, які повноцінно наповнюють профілактичну діяльність на первинному рівні. Результати апробації технології засвідчили, що вона є досить ефективною, проте потребує розширення форм та методів роботи для підвищення результативності діяльності з профілактики комп'ютерної залежності старших підлітків.

Гольфельд Т.Г.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД БАГАТОДІТНИХ СІМЕЙ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Науковий керівник - кандидат педагогічних наук, доцент О.М. Василенко

Соціально-економічний розвиток будь-якої держави залежить від виваженої соціальної політики й створення міцної системи державних стандартів і соціальних гарантій щодо захисту різних категорій населення. Особливо це стосується багатодітних сімей, в якій батьки виховують трьох і більше дітей. Саме такі сім'ї є основою вирішення демографічних проблем та показником соціального благополуччя країни.

Серед найважливіших законів, що становлять правову основу соціально-педагогічного супроводу багатодітної родини, слід відзначити такі закони України: «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про охорону дитинства». Базові механізми її реалізації розкрити у постановах Кабінету Міністрів України «Деякі питання діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг)», «Порядок здійснення соціального супроводу центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді сімей та осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах».

Аналіз нормативної бази дозволив визначити, що соціально-педагогічний супровід багатодітної сім'ї передбачає: здійснення соціальної допомоги (додаткові виплати, відпустка, безкоштовне оздоровлення дітей, навчання у позашкільних закладах та пільгові умови для вступу до вищих закладів; безкоштовний проїзд усіма видами міського транспорту; пільги на харчування дітей у шкільних закладах та дитячих садочках; пільги щодо плати за користування житлом, комунальні виплати); надання соціальних послуг (інформаційні, психологічні, соціально-педагогічні, соціально-медичні, юридичні, соціально-економічні); соціальне виховання (створення умов та проведення заходів, спрямованих на оволодіння і засвоєння загальнолюдських і спеціальних знань, соціального досвіду); психологічну, соціальну та юридичну підтримку (надання професійної допомоги у розв'язанні проблем); консультування (збереження, підтримку, захист здоров'я членів сім'ї).

Нормативно-правові аспекти проблеми розглядаються в контексті положень законів України, в яких зазначається, що при здійсненні соціально-педагогічного супроводу багатодітної сім'ї надаються такі послуги, як: інформаційні послуги (довідкові послуги про соціальні виплати, умови отримання допомоги, надання контактів служб для звернення за допомогою); психологічні послуги (діагностика, консультація з питань психічного здоров'я, надання порад, навчання долати труднощі, організація груп взаємодопомоги, корекція та реабілітація); соціально-педагогічні послуги (навчання батьків методам виховання,

всебічного, гармонійного розвитку сім'ї, моніторинг виконання запланованих дій; мобілізація власних ресурсів сім'ї для вирішення проблем, консультування з педагогічних питань, влаштування дитини в позашкільний заклад); соціально-медичні послуги (посередництво в здійсненні лікувально-оздоровчих заходів; консультації по збереженню і зміцненню здоров'я; формування здорового способу життя й подолання шкідливих звичок; профілактика туберкульозу, захворювань; сприяння в підтримці та охороні здоров'я); юридичні послуги (консультування з питань законодавства, гарантій та пільг; здійснення захисту прав та інтересів сім'ї чи особи; захист прав дитини); соціально-економічні послуги (допомога в залученні додаткових ресурсів для задоволення матеріальних інтересів і потреб сімей, забезпечення одягом, взуттям, грошової, гуманітарної допомоги).

Отже, нормативно-правова база соціально-педагогічного супроводу забезпечує правовий захист багатодітних сімей, створює умови для її нормального, гармонійного розвитку. Подальшої розробки потребує вивчення шляхів професійної підготовки майбутніх соціальних працівників до соціально-педагогічного супроводу багатодітної сім'ї.

Дерев'янюк Г.О.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Науковий керівник - кандидат педагогічних наук, доцент Н.О. Єсіна

Вивчення та всебічний аналіз проблеми підготовки майбутнього соціального педагога з формування здорового способу життя у молодого покоління є одним з найактуальніших питань сьогодення, розв'язання якого визначає майбутнє нашої держави та подальше існування здорової української нації. У зв'язку із загостренням соціально-економічних проблем суспільства і погіршенням стану здоров'я як дорослого, так і дитячого населення, визначальною інституцією у підготовці майбутнього соціального педагога з формування здорового способу життя дітей та підлітків є система освіти, ключова роль якої полягає у формуванні культури здоров'я та здорового способу життя учнів.

Проаналізувавши теоретичну основу здійснення соціально-педагогічної діяльності у підготовці майбутнього соціального педагога з формування здорового способу життя підлітків, ознайомившись з фізіологічними особливостями підліткового віку, проаналізувавши вітчизняний й зарубіжний досвід з формування здорового способу життя, було розроблено комплексну програму соціально-педагогічної діяльності «Здоров'я дітей - здоров'я нації».

Мета комплексної програми «Здоров'я дітей - здоров'я нації» полягає у підготовці майбутнього соціального педагога до формування в підлітків знань про здоровий спосіб життя, створенні позитивної мотивації на здоровий спосіб життя, вмінь та навичок його вибору і дотримання у власному житті через впровадження спортивних форм, методів та засобів у навчально-виховний процес.

Виходячи з мети, було сформовано такі завдання комплексної програми соціально-педагогічної діяльності «Здоров'я дітей - здоров'я нації» з формування здорового способу життя підлітків у закладі загальної середньої освіти: сформувати систему знань підлітків про важливість власного здоров'я та способи його збереження; основи особистісної гігієни; правила збалансованого харчування; профілактику шкідливих звичок; попередження суспільно небезпечних хвороб (ВІЛ, СНІД); важливість та користь щоденних фізичних вправ; мотивації підлітків до ведення спортивного способу життя.

Об'єкти програми: підлітки, їх батьки. Суб'єкти програми: соціальний педагог, вчитель фізкультури, медичний працівник школи, батьки підлітків, класні керівники,